

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Detaljplan för Växjö 10:14 m.fl (Linnérondellen), centrum i Växjö kommun

Vid upprättande av en detaljplan ska en undersökning göras för att konstatera huruvida planens genomförande kan tänkas medföra en betydande miljöpåverkan (BMP), detta kallas *Undersökning om betydande miljöpåverkan* (6 kap 6 § PBL). Om undersökningen visar att det finns risk för betydande miljöpåverkan avgränsar undersökningen de frågor som behöver tas upp i efterföljande strategisk miljöbedömning (SMB) (6 kap 3 § MB). Under arbetet med den strategiska miljöbedömningen görs sedan en utförlig miljökonsekvensbeskrivning (MKB) som redovisar kommunens bedömning och förslag på åtgärder (6 kap 11–12 §§ MB).

Undersökningens syfte är att främja hållbar utveckling genom att identifiera miljöfrågor som behöver hanteras i den fortsatta detaljplaneprocessen, även i de fall planen inte bedöms medföra betydande miljöpåverkan. Undersökningen sker utifrån bedömningskriterierna i 5 § miljöbedömningsförordningen (2017:966).

Detaljplanens syfte och huvuddrag

Syftet med detaljplanen är att säkerställa god tillgänglighet till Växjö station som regional målpunkt och som del av riksintresset för järnvägen samt att skapa förutsättningar för effektiva, säkra och attraktiva byten mellan gång-, cykel-, kollektiv- och biltrafik. Syftet är också att knyta ihop centrum och stationen med Linnéparken och Växjösjön, så att Pär Lagerkvists plan kan utvecklas till en tydlig, grön och inbjudande stadsmiljö för vistelse och möten, i linje med rutnätsstadens struktur.

I och med att åtgärden innebär intrång i Linnéparken ska detaljplanen samtidigt säkerställa parkens funktion och helhet, minimera negativ påverkan på dess kultur- och naturvärden och skapa en tydlig entré och goda samband mellan park, sjö, stadskärna och stationsområdet. Linnéparken planläggs därmed som park i sin helhet och en mindre del av järnvägen inkluderas i sydöst för att undvika att mindre delar av äldre detaljplaner lämnas kvar.

Sammanfattning av undersökningen och kommunens bedömning

Planförslaget berör i området för cirkulationsflytten ett område med höga värden kopplat till kulturmiljö (riksintresse, närhet till Växjö domkyrka och gröna kulturarvet Linnéparken) och naturmiljö (äldre trädmiljöer och skyddade arter (fladdermöss)). Så även om ett mindre område av parken föreslås tas i anspråk bidrar de höga värdena till att en risk för betydande miljöpåverkan finns. Eventuellt kan även risk finnas kopplat till aspekterna buller och luftföroreningar utifrån det bullerutsatta planområdet och information om luftföroreningarna i ÖP. Förbättrad tillgänglighet och trafiksäkerhet till stationen lyfts i samband med flera aspekter, både kopplat till kollektivtrafik, gång och cykel och utgör utgångspunkt till planförslaget. De positiva effekter planförslaget kan främja kopplat till främst gång- och cykeltrafikanter bedöms därmed initialt relevanta att ta med i kommande miljöbedömningsprocess.

1. Innefattar planen några aspekter som kan ge upphov till BMP utan beaktande av kriterierna i 5 § miljöbedömningsförfordningen?

	Ja	Nej	Kommentar:
1.1. Natura 2000-område enligt 7 kap. 28 och 28a §§ MB		Nej	
1.2. Verksamheter eller åtgärder som finns redovisade i § 6 eller i bilagan till MBF		Nej	
1.3 Verksamheter eller åtgärder som kräver tillstånd enligt 6 kap 20 § andra punkten MB		Nej	
1.4 Motverkar planen att annan miljölagstiftning följs?	Ja		De högst identifierade värdena på platsen bedöms vara kopplade till kultur- och naturmiljöer men även om hänsyn tas till dessa kan en exploatering enligt planförslaget påverka dessa värden negativt inom del av planområdet som berör Linnéparken, kyrkotomt, skyddade arter och trädmiljöer. Övrigt identifierade miljölagstiftning som kan motverkas är lagstiftning kopplat till luft och buller.

2. Berörs förordnanden och andra skyddsbestämmelser?

	Ja	Nej	Kommentar:
2.1. Riksintressen enligt 3 kap MB	Ja		Planområdet omfattas ej av skogs- eller jordbruksmark men berörs av riksintresse för kulturmiljövården Växjö stad vilket bedöms påverkas av planförslaget.
2.1. Riksintressen enligt 4 kap MB	Ja		Planområdet berör riksintresset 4 kap 6§ MB Mörrumsån. Riksintresset innebär att vattenkraft, vattenreglering eller vattenledning inte får utföras. Ingen sådan verksamhet föreslås i planförslaget och riksintresset bedöms därmed inte påverkas.
2.2. Hushållningsbestämmelser enligt 3 kap MB	Ja		Planförslaget berörs inte av områden för jordbruk, skogsbruk eller ekologiskt känsliga områden. Gällande förändrande markanvändning så ligger planområdet central i Växjö stad och utgörs av stadsmiljö (stor del trafikområden och mindre del parkområde). Planförslaget kommer fortsatt utgöra stadsmiljö där en konflikt finns mellan öka tillgänglighet och trafiksäkerhet för gång, cykel och kollektivtrafik med förändring av och negativ påverkan för kultur- och naturvärden på platsen.
2.3. Skyddade områden enligt 7 kap MB (Natur- och kulturreservat, strandskydd, biotopskydd, vattenskyddsområde m.m.)	Ja		Delar av planområdet ligger inom strandskyddat område. Inom planområdet finns det även biotopskyddade alléer. Dessa kan komma att påverkas vid genomförande av detaljplanen.
2.4. Skydd enligt artskyddsförordningen (2007:845)	Ja		Skyddade arter har dokumenterats i naturvärdesinventeringen och framtagna

			fladdermusutredning. Dessa kan komma att påverkas vid genomförande av detaljplanen.
2.5. Skydd enligt kulturmiljölagen (1988:950)	Ja		Planförslaget berör flera områden inom kulturmiljölagen. Området berör stadslagret (2 kap, L1953:1681) och kyrkotomt för Växjö Domkyrka (4 kap, under rättsprocess). Fornlämning bedöms påverkas begränsat utifrån att området utgörs av fyllnadsmassor till stor del där ny cirkulationsplats föreslås att placeras. Kyrkotomt kommer däremot direkt påverkas då ny cirkulationsplats föreslås flyttas in i överlagrad kyrkotomtsavgränsning.

3. Berörs områden med högt regionalt och lokalt värde?

	Ja	Nej	Kommentar:
3.1. Naturmiljö	Ja		Det finns ett värde på platsen men bedöms inte som ett högt värde utifrån regionalt perspektiv. Utifrån lokalt perspektiv så bedöms Linnéparken ha ett högt värde (utifrån trädmiljöer med koppling till vatten) som del av Växjö stadspark runt hela Växjösjön och sjön Trummen.
3.2. Kulturmiljö	Ja		Det finns ett värde på platsen vilket bedöms som ett högt värde utifrån regionalt perspektiv i och med närhet till Växjö domkyrka. I övrigt har Linnéparken ett högt lokalt kulturhistoriskt värde kopplat till Växjö stad.
3.3. Friluftsliv	Ja		Påverkan ske på rekreatiomsområdet Växjö stadspark vilket bedöms som positivt för en ökad tillgänglighet mellan station-centrum och Linnéparken-Växjösjön.
3.4 Grön infrastruktur (Spridningskorridorer, rekreativa stråk, avstånd till grönområden m.m.)		Nej	Nuvarande trafikcirkulation föreslås att flyttas cirka 30 meter in mot parken. Dessa ytor är idag till stor del hårdgjorda idag och bedöms inte påverka de större gröna sammanhangen. Linnéparken kommer fortsatt vara en stor stadspark och inga spridningskorridorer eller rekreativa stråk bedöms klyvas.
3.5 Rödlistade och andra naturvårdsarter	Ja		Naturvårdsarter har dokumenterats i naturvårdsinventeringen och framtagna fladdermusutredning. Bland värdearterna i området kan matt blombagge och sotlav nämnas. Matt blombagge är knuten till döda vedpartier, till exempel i anslutning till trädhåll, på flera arter ädellövträd. Arten är generellt sett sällsynt men förekommer ganska ofta i miljöer med äldre ädellövträd, till exempel i parker och alléer. Sotlav är en mindre vanlig art som fungerar som signalart i skogsmiljöer. I parker signalerar den bara kontinuitet av gamla, grova träd. De två andra värdearterna är ask och skogsalm. Dessa kan komma att påverkas vid genomförande av detaljplanen.

4. Berör planens genomförande något miljömål?

	Ja	Nej	Kommentar:
4.1. Nationella	Ja		Initial bedömning. Begränsad miljöpåverkan – bedöms beröras genom att planförslaget bidra till ökat tillgänglighet för gång-, cykel- och kollektivtrafik (buss och tåg). Frisk luft – kan beröras då Linnégatan är lyft i översiktsplanen som ett riskområde för att inte klara av att uppnå MKN luft. Ingen övergödning – kan beröras då dagvattenhantering inom planförslaget kan förändring i samband med planens genomförande God bebyggd miljö – bedöms beröras av planförslaget genom avvägning mellan intressen av ökad tillgänglighet och trafiksäkerhet för gång-, cykel- och kollektivtrafik samt förändring och negativ påverkan på kultur- och naturvärden på platsen. Ett rikt växt- och djurliv – kan beröras av planförslaget beroende på hur påverkan blir på skyddade arter.
4.2. Regionala	Nja		Kronobergs miljömål 2021–2030, initial bedömning vilka mål och delmål som berörs av planförslaget. • God luft kvalitet – kvävedioxidhalterna minskar i tätort • Hållbar samhällsplanering – Ökade förutsättningar för kommunalt kulturmiljöarbetet
4.3. Lokala	Ja		Hållbara Växjö 2030, initial bedömning om vilka utmaningar som berörs av planförslaget. • Biologisk mångfald och ekosystem • Transporter och resande • Samhällsbyggande • Hälsa och välbefinnande • Jämlikhet och jämställdhet

5. Innebär planens genomförande att några miljökvalitetsnormer enligt 5 kap MB överskrids?

	Ja	Nej	Kommentar:
--	----	-----	------------

5.1. Föroreningar i utomhusluft (SFS 2010:477)		Nej	Planområdet ligger inom riskområde för MKN luft i översiktsplanen. Primärt är minskning av luftföroreningar kopplat till reglering och styrning av fordon och trafik men även medveten utformning av bebyggelse för att undvika sluta gaturum spela roll. Även grönska och träd behöver vara medvetet utplacerad då det kan vara gynnsamt för luftkvaliteten men också leda till minskad luftomblandning och därmed sämre luft. Aktuellt planområde medför ingen ny bebyggelse och gaturummet kommer fortsatt vara öppet inom utpekat riskområde. Planförslagets påverkan bedöms därmed initialt som begränsad gällande föroreningar i utomhusluften och att MKN luft klars men bör tas med i MKB för att utredas närmare utifrån information i översiktsplanen.
5.2. Vattenförekomster (SFS 2004:660)		Nej	Recipient för planområdet är Växjösjön vilken idag inte uppnår god ekologisk status utan har en tidsfrist för MKN vatten till 2033. En av utpekade påverkanskällor för att MKN vatten inte uppnås i Växjösjön är urban markanvändning (dvs dagvatten). En ombyggnad av Linnérondellen kan minska denna påverkan om nuvarande situation för dagvatten förbättras vid en ombyggnad. Planförslaget bedöms initialt ha en positiv påverkan på Växjösjön om förbättring av dagvattenhanteringen sker.
5.3. Föroreningar i fisk- och musselvatten (SFS 2001:554) –		Nej	Bedöms inte beröras av planförslaget.

6. Påverkas planen av, eller innebär dess genomförande, några störningar eller risker för människor, djur eller miljö?

	Ja	Nej	Kommentar:
6.1. Djurhållning och risk för allergener		Nej	Planområdet ligger i centrum och bedöms inte beröras av djurhållning.
6.2. Erosion, Ras och skred		Nej	Planområdet utfyllt område och är inte utpekat i översiktsplanen som ett riskområde.
6.3. Ekosystemtjänster	Ja		Efter analys bedöms de ekosystemtjänster som påverkas negativt vara: • Grön oas • Kulturhistoria • Organiserad lek • Vistelseplats – fladdermöss • Lokalklimat Efter analys bedöms de ekosystemtjänster som påverkas positivt vara:

			• Mötesplats • Promenad • Motion
6.4. Farlig gods		Nej	Planförslaget föreslår flytt av befintlig cirkulation. Järnvägen bedöms inte påverkas då avståndet mellan cirkulation och järnväg förblir detsamma.
6.5. Förorenad mark	Ja		I en markteknisk undersökning för befintlig cirkulationsplats har förorenad mark upptäckts i två punkter. Utifrån att platsen där en ny cirkulation föreslås utgörs av utfyllt område samt att i anslutning har det funnits en textilfabrik i mitten på 1800-talet kan planförslaget berörs fler platser med förorenad mark.
6.6. Ljus	Ja		En viss störning i form av ljus kan uppstå för fladdermössen då cirkulationen föreslås flyttas in mot parken.
6.7. Lukt		Nej	Bedöms inte beröras av planförslaget.
6.8. Markradon		Nej	Bedöms inte beröras av planförslaget.
6.9. Miljöproblem		Nej	Planförslaget bedöms inte orsaka nya eller förvärra befintliga miljöproblem. De störningar som planförslaget bedöms orsaka i övrigt beskriv under relevant rubrik i undersökningen.
6.10. Risk för olyckor		Nej	Föreslagen åtgärd är en förbättring för ökad säkerhet för de oskyddade trafikanterna. Avstånd till järnväg bedöms vara detsamma utifrån idag och bedöms inte medföra någon ökad påverkan.
6.11. Risk för föroreningar		Nej	Planförslaget bedöms inte bidra till nya föroreningar i och med det är en justering av befintlig trafiklösning.
6.12. Omgivningsbuller (från trafik eller verksamhet, orsakad av planen eller som påverkar planområdet)	Ja		Planförslaget medför att befintlig cirkulation föreslås flyttas ca 30 meter österut. Trafikflöden bedöms inte öka jämfört med att cirkulationen inte flyttas men planområdet är beläget i ett bullerutsatt område från både väg och järnväg. En flytt medför även att trafikbuller kan öka i Linnéparken och kommer närmare befintlig lekplats i parken samt kan påverka anslutande bostäder. Det bör därmed tas med i MKB för att utredas närmare.
6.14. Strålning och elektromagnetiska fält		Nej	
6.15. Trafiksäkerhet		Nej	Planförslaget syftar till att förbättra nuvarande trafiksituation och göra området säkrare för de oskyddade trafikanterna samt även förbättra situationen för nuvarande kollektivtrafiklösning och tillgänglighet till stationen.
6.16. Vibrationer		Nej	
6.17. Översvämning och skyfall	Ja		Skyfallskartering för kommunen inklusive staden visar på att det finns tre stora lågområden i staden där Linnégatan är ett av dessa. Planområdet berörs därmed av stora mängder

			vatten vid skyfall då ett stort avrinningsområde mynnar ut i Växjösjön vid planområdet.
--	--	--	---

7. Påverkar planens genomförande landskaps- och stadsbild?

	Ja	Nej	Kommentar:
7.1. Förändring på landskaps- och stadsbild		Nej	Stadsbilden eller landskapsbilden ändras inte men utformningen av vår stadspark och en central plats i staden centrum kommer att påverkas.

8. Påverkar planens genomförande social hållbarhet?

	Ja	Nej	Kommentar:
8.1. Trygghet, jämställdhet och tillgänglighet för funktionsvarierade personer	Ja		Planområdet ligger i direkt anslutning till Stationsområdet vilken utgör en väldigt viktig målpunkt i både staden, kommunen och regionen. Planförslaget bedöms initialt bidra till en ökad trygghet och tillgänglighet för alla som rör sig i området, inklusive funktionsvarierade.
8.2. Barnperspektiv	Ja		Planförslaget bedöms ge en positiv påverkan på barns möjlighet att röra sig tryggt och säkert i området och bidra till en ökad orienterbarhet. Dock kommer befintlig cirkulationsplats ta i anspråk en mindre del av Linnéparken där risk för ökad ljudnivå finns för befintlig lekplats i parken.

9. Samlad bedömning av planens konsekvenser

	Ja	Nej	Kommentar:
9.1. Följer detaljplanen översiktsplanens intentioner?	Ja		Planen bedöms följa översiktsplanens intentioner.
9.2. Vilka konsekvenser får planerad markanvändning?	Ja		Planförslagets genomförande bedöms främst få en negativ påverkan på befintliga värden kopplat till kulturmiljö och naturmiljö på platsen. Däremot bidrar planförslaget till en förbättrad trafiksituation med ökad trygghet och tillgänglighet för trafikanter till fots, cykel och kollektivtrafik.
9.3. Krävs tillstånd enligt annan lagstiftning än PBL för detaljplanens genomförande?	Ja		Initialt bedöms att dispens från artskydd, strandskydd (upphävande), biotopskydd och eventuellt ingrepp i kyrkotomt kan behövas vid ett genomförande.
9.4. Medför planen behov av förebyggande- eller kompensationsåtgärder av ekosystemtjänster?	Ja		Påverkan sker på flera ekosystemtjänster, både utifrån positiv och negativ påverkan. Kompensationsåtgärder bedöms initialt behöva krävas.
9.5. Berör planen några motstående intressen?	Ja		Kulturmiljö, naturmiljö, människors tillgänglighet till station och centrum - Linnéparken och Växjösjön (rekreation) samt trafiksäkerhet.

9.6. Påverkar planen genomförandet av andra planer eller program?	Ja		Eventuellt kan planförslaget påverka framtida åtgärder för Linnégatan utifrån skyfallshantering.
9.7. Påverkar planen en hållbar utveckling negativt?	Ja		Planförslaget bedöms initialt ha både en positiv och negativ påverkan på en hållbar utveckling. Positiv påverkan gäller främst sociala aspekter (trafiksäkerhet och tillgänglighet) medan den negativa påverkan är kopplad till ekologisk och kulturell (befintliga natur- och kulturvärden).
9.8. Påverkar planens genomförande några miljöaspekter negativt?	Ja		Följande miljöaspekter bedöms initialt påverkas negativt av planförslaget: • Kulturmiljö • Naturmiljö och biologisk mångfald • Ekosystemtjänster • Buller i park och lekplats samt bostäder • MKN luft • Ev ljusstörningar med koppling till naturmiljö (fladdermöss)

10. Kommunens sammanvägda bedömning

	Ja	Nej	Sammanvägd bedömning och motivering:
10.1. Innebär planens genomförande en risk för BMP?	Ja		Planförslaget bedöms innebära en risk för betydande miljöpåverkan utifrån aspekterna kulturmiljö och naturmiljö utifrån de höga värden som finns på platsen. Eventuellt kan även risk finnas kopplat till aspekterna buller och luftföroreningar utifrån det bullerutsatta planområdet och information om luftföroreningarna i ÖP. Förbättrad tillgänglighet och trafiksäkerhet till stationen lyfts i samband med flera aspekter, både kopplat till kollektivtrafik, gång och cykel och utgör utgångspunkt till planförslaget. De positiva effekter planförslaget kan främja kopplat till främst gång- och cykeltrafikanter bedöms därmed initialt relevanta att ta med i kommande miljöbedömningsprocess.
10.2. Behövs SMB och MKB?	Ja		

Handläggare: Kerstin Ivansson & Stina Klyft
Senast reviderad: 2025-10-31